

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

על הגבורות – גבורה אנושית בחיי היומיום

*תוכני הפעילות מיועדים לצורכי הדרכה והוראה בלבד, ואין לעשות בהם כל שימוש אחר מעבר לשימוש זה

חג החנוכה, שהסיפור המכונן שלו הוא מרד החשמונאים, עוסק רבות בנושא הגבורה – גבורת המכבים על הצבא היווני החזק, גבורת המעטים נגד הרבים, גבורת העם שנלחם על מנת להמשיך ולשמור על צביונו ותרבותו.

במערך פעילות זה נדבר על הגבורה ומשמעויותיה השונות.

גבורת המכבים הועלתה על נס עם ראשית הציונות, שהדגישה את סיפור הגבורה של עם הנלחם על ריבונותו וחופש דתו, והציגה את המכבי כדוגמה ומופת ל"יהודי החדש", הלוקח את גורלו בידיו, כמודל לחנך עליו את העם.

שירי חנוכה רבים מהללים את גבורתם: "מכבי מושיע ופודה", "מי ימלל גבורות ישראל", "פרח אל פרח זר גדול נשזור, לראש המנצח מכבי גיבור", "נצחון המכבים נספר, נזמרה"...

ספרו של הרצל "מדינת היהודים", המסתיים במילים "יהודים נפלאים יצמחו מן האדמה, שוב יקומו המכבים", מחדד את הקשר בין המכבים, כסמל לגבורה ושחרור לאומי, למעשה הציוני.

גבורה יכולה להתבטא במצבים מיוחדים או יומיומיים, לנבוע ממניעים שונים – אישיים, חברתיים או לאומיים, על בסיס מטען ערכי שונה – ולהתגלות בהקשרים שונים מעבר לגבורה צבאית או פיזית, גבורה רוחנית, אזרחית, לאומית או חברתית.

מהלך הפעילות:

- ❖ בקשו מהמשתתפים לכתוב על דף:
 - ✓ שם של דמות הנתפסת בעיניי כגיבורה (דמות מההיסטוריה, ההווה, רחוקה ומהסביבה הקרובה).
 - ✓ מהו מעשה הגבורה של הדמות?
 - ✓ מדוע הדמות גיבורה בעיניי?
- ❖ אספו את התכונות העולות מהסיפורים השונים ורשמו על בריסטול:
 - ? מהן התכונות של דמות גיבורה?
 - ? שאלו והגדירו יחד מהי גבורה במציאות חיינו כיום.
- ❖ הציגו את ההגדרה המילונית (על פי Oxford Languages) למילה גיבור:
 1. חֶזֶק, רַב כּוֹחַ.
 2. חֶזֶק בְּרוּחוֹ, אִמּוּץ.
 3. כָּל אֶחָד מִן הַטּוֹפּוֹסִים הָרִאשִׁיִּים בִּיצִירַת סִפְרוּתִית.
 4. דְּמוּת שֶׁמַּעֲרִיצִים אוֹתָהּ וּמַזְדַּהִים עִמָּה: גִּבּוֹרֵי יְלָדוּת.
 5. מִי שֶׁנִּמְצָא בְּמֶרְכָּז הַהִתְעַנְיּוֹת בְּזֶמַן מְסִים אוֹ בְּאֶרֶץ מְסִים: גִּבּוֹר הָאָרֶץ.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

? שאלו: האם הקבוצה תרצה להוסיף משהו להגדרה המילונית?

❖ לקראת השלב הבא של הפעילות חלקו את הקבוצה לזוגות או לשלוש.

❖ אפשרות א' להמשך הפעילות – דפי מקורות:

- ✓ כל זוג/שלושה יעברו בין [שישה דפי המקורות](#), ידונו בהם ויבררו את עמדתם לאור הטקסט והשאלות הנלוות אליו.
- ✓ את המחשבות והתובנות על ערך הגבורה יכתבו על דף שילווה אותם בין התחנות.

❖ אפשרות ב' להמשך הפעילות – אנשים קטנים שעשו דברים גדולים:

- ✓ כל זוג/שלושה יקבלו סרטון על דמות של "איש מהשורה" שהצליח להוביל וליצור שינוי.
- ✓ כל קבוצה תכין כרזה לתאר את הדמות שקיבלה, מעשיה, ומה הופך אותה לגיבורה.
- בבחירת אפשרות ב', קשרו, בסיום הפעילות, לנושא חנוכה וגבורה באמצעות אחד הטקסטים המופיעים במקורות.

❖ חזרו למליאה:

- ✓ בקשו מנציגי הקבוצות לשתף בתובנות מרכזיות שעלו להם/להציג את הדמות שלהם.
- ✓ חזרו להגדרת "גבורה" שהגדרתם בהתחלה. בדקו האם יש פערים או חוסרים שתמצאו להשלים בה ולהגדירה מחדש.

❖ לפני סיום הראו למשתתפים את הסרטון הקצר "גיבור, גבורה – מה זה בכלל?" בקישור: <https://www.youtube.com/watch?v=E6w5uSC5ciw>

❖ סכמו:

ניסינו להבין מהי גבורה, מהו מעשה גבורה ומה עושה אדם, ואותנו, לגיבורים. גבורה יכולה להתבטא במצבים מיוחדים או יומיומיים, לנבוע ממניעים שונים – אישיים, חברתיים או לאומיים, על בסיס מטען ערכי שונה – ולהתגלות בהקשרים שונים מעבר לגבורה צבאית או פיזית, רוחנית, אזרחית, לאומית או חברתית. גבורה, מלשון "להתגבר", לא רק על האחר, כי אם קודם כול על העצמי ועל כוחות פנימיים שמושכים לכיוון של כניעה לדחפים וליצרים ושל כניעה לחולשות ולפחדים. הבנו שלא צריך להיות מפקד, ח"כ, או בעל משרה רמה... כל אחד מאיתנו יכול להוביל מהלכים ולהיות גיבור בחיי היומיום שלנו. הגבורה מקבלת ביטוי במעשה היומיומי, ביכולת להתמודד עם עצמי, עם היצר והפחד, בדאגה לאחר ולא רק לעצמי, בראיית האינטרס של הכלל ולא רק האינטרס האישי שלי, ובנקיטת יוזמה

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

ועשייה אקטיבית למען החברה והסביבה מתוך בחירה ערכית.

ציוד נדרש:

- ✓ דפי כתיבה
- ✓ בריסטול
- ✓ טושים
- ✓ כרטיסיות טקסטיות מודפסות
- ✓ קבוצה להפצת הקישורים לסרטונים למשתתפים.

מהלך הפעילות המקוונת (באמצעי למידה מרחוק):

- ❖ בקשו מהמשתתפים לחשוב ולבחור דמות הנתפסת בעיניהם כגיבורה. (דמות מההיסטוריה, ההווה, רחוקה ומהסביבה הקרובה).
✓ כל משתתף:
ישתף מסך של תמונת הדמות ושמה.
יספר: מהו מעשה הגבורה של הדמות? מדוע הדמות גיבורה בעיניי?
- ❖ אספו את התכונות העולות מהסיפורים השונים וכתבו על White board של הזום או על קובץ עם שיתוף מסך:
? מהן התכונות של דמות גיבורה?
? שאלו והגדירו יחד: מהי גבורה במציאות חיינו כיום?
- ❖ הציגו את ההגדרה המילונית (על פי Oxford Languages) למילה גיבור על המסך.
? שאלו: האם הקבוצה תרצה להוסיף משהו להגדרה המילונית?
- ❖ לקראת השלב הבא של הפעילות חלקו את הקבוצה לחדרי דיון של זוגות או שלשות.
- ❖ אפשרות א' להמשך הפעילות – דפי מקורות:
✓ שלחו למשתתפים [קישור לדפי המקורות והשאלות הנלוות](#).
✓ בקשו מהם לכתוב על פדלט את המחשבות והתובנות שלהם בנוגע לערך הגבורה.
- ❖ אפשרות ב' להמשך הפעילות – אנשים קטנים שעשו דברים גדולים:
✓ שלחו לכל קבוצה סרטון על דמות אחרת של "איש מהשורה" שהצליח להוביל וליצור שינוי.
✓ את הכרזה על הדמות יכינו המשתתפים על מירו: <https://miro.com>.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

בבחירת אפשרות ב' – קשרו בסיום הפעילות לנושא חנוכה וגבורה באמצעות אחד הטקסטים המופיעים במקורות.

❖ חזרו למליאה:

✓ בקשו מנציגי הקבוצות לשתף בתובנות מרכזיות שעלו להם/להציג את הדמות שלהם.

✓ חזרו להגדרת "גבורה" שהגדרתם בהתחלה. בדקו האם יש פערים או חוסרים שתרצו להשלים בה ולהגדירה מחדש.

❖ לפני סיום הראו למשתתפים את הסרטון הקצר "גיבור, גבורה – מה זה בכלל?" בקישור: <https://www.youtube.com/watch?v=E6w5uSC5ciw>

❖ סכמו את הפעילות.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

קטעי מקורות

*תוכני הפעילות מיועדים לצורכי הדרכה והוראה בלבד, ואין לעשות בהם כל שימוש אחר מעבר לשימוש זה

על הנסים ועל הפרקן (הצלה) ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות שעשית
לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.
בימי מתניהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו פשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל
להשפיתם תורתך ולהעבירם מחקי רצונך ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את
ריבם דנת את דינם נקמת את נקמתם

מסרת גבורים ביד חלשים

ורבים ביד מעטים

וטמאים ביד טהורים

ורשעים ביד צדיקים...

עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה ואחר כן באו בניך לדביר ביתך ופנו את היכלך וטהרו את-
מקדשך והדליקו נרות בנצרות קדשך וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול.

מתוך ברכת "על הנסים" הנאמרת בחנוכה ובפורים.

זוהי תפילת הודיה שמשלבת בברכת המזון ובתפילת שמונה עשרה, בהתייחסות לאזכור הנס ההיסטורי.

? שאלות למחשבה ולדיון:

- ? למה הכוונה, לדעתכם, במילה גבורות ב"ברכת על הנסים"?
- ? מי הם הגיבורים המוזכרים בברכה למעלה ומה אנו לומדים מכך?

הגבורה האמיתית מתגלה גם בחולין של יום יום.

אנו רגילים לייחס את מושג הגבורה לצבאיות, מסיבה מובנה: מהלוחם נדרשת הסכמה למפרע
להקרבה מקסימלית, לקרבן חיים. אך אין זו הדרך היחידה...

הגבורה, שהיא הקרבה, אינה אכזרית ביסודה. היא אינה מתאכזרת. זו היא הצורה הנעלה ביותר
של השירות. ביסודה היא אהבת הזולת.

הגבורה – היא תכונה אנושית חיובית. אין גבורה בלי מטרה הומאנית ובלי הומאניות, כי עיקרה
חיוב החיים, החיים על כל גילוייהם הטובים.

ההקרבה איננה התבטלות. אין היא מבקשת את טשטוש עצמיותו של האיש. רק אדם שיש לו
הרבה, יכול לתת הרבה, והאישיות הדלה אין בה כל טובה לכלל.

יצחק שדה, מייסד ומפקד הפלמ"ח

מתוך: שבילי גבורה/מסביב למדורה, פורסם בשנת 1946

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

? שאלות למחשבה ולדיון:

- ? מהי הגבורה לפי יצחק שדה?
- ? לאיזו גבורה הוא מתייחס בנוסף לגבורה הצבאית?
- ? מה הם מניעיה?

בן זומא אומר... איזהו גבור, הכובש את יצרו, שנאמר (משלי טז), טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר...

ויש אומרים, מי שעושה שונאו אוהבו.

משנה אבות ד':א'

? שאלות למחשבה ולדיון

- ? מהי גבורה על פי בן זומא?
- ? מהי גבורה על פי המקור המקראי (משלי) שמצטט בן זומא כדי לבסס את עמדתו?
- ? מה דעתכם, איזה אדם נעלה יותר – האדם הסבלני והמושל ביצרו או הגיבור שעושה מעשי גבורה, כגון כיבוש ערים?
- ? איזו גבורה קשה יותר – זו המאפשרת להכניע אחרים בכוח, או הכנעת היצרים והדחפים ושליטה עצמית בהם?
- ? האם אפשר להסתכל על המלחמה כנגד יצר הרע גם במשמעות הכנעת האויב הפרטי הנמצא בתוך תוכך?
- ? מה ההבדל בין גבורה לפי בן זומא לבין גבורה על פי הדעה השנייה ממשנה אבות, "יש אומרים"?
- ? מה יותר קשה, לכבוש את היצר או להפוך את השונא לאוהב?
- ? האם פעולת הגבורה מופנית כלפי פנים, לכיבוש היצר, או כלפי חוץ, למחילה על הכבוד – כזו הנדרשת כדי להפוך את השונא לאוהב?
- ? האם גבורת הפיכת השונא לאוהב היא יותר שינוי עצמי או שינוי חברתי?

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

והנה, אף בלי ניתוח פילוסופי של מושג הגבורה ובלא ביקורת של גילויי הגבורה השונים, ניתן לקבוע כעובדה שהגבורה הצבאית היא הזולה בין הגילויים האלה – שהרי היא, ורק היא מבין כל גילויי הגבורה, מצויה בהמוני בני אדם, בכל העמים והתרבויות ובכל התקופות בהיסטוריה, בלא כל קשר לרמתם של בני-אדם אלה מבחינה רוחנית, מוסרית או חברתית – מה שאין כן בגבורה של כיבושי-יצרים, שהיא נדירה בכל מקום ובכל זמן... אם אדם הוא "גיבור" במובן הצבאי ("חייל מעולה"), אין בכך ערובה להיותו אדם מעולה – לא בחינת חכם ונבון ולא בחינת ישר והגון. לעומת זה, אדם שעמד בגבורה נגד דחפים הנובעים מקנאה, משנאה, מתאוות ומכבוד – חזקתו שהוא מבני-מעלה המועטים. אשר לגבורה המלחמתית – יש לקבוע שבמסורת היהודית אין למצוא הערצה לגבורה זו, ולא משום גישה פציפיסטית הפוסלת אותה... אף על החשמונאים לא נאמר ב"על הניסים" אלא שלחמו את מלחמת ה' והצילו את התורה; ואילו גבורתם במלחמה אינה מוזכרת כלל – היא מתקבלת כדבר המובן מאליה. אם יש מלחמה חייב החייל להיות חייל טוב, כשם שחקלאי חייב להיות חקלאי טוב, השרברב – שרברב טוב, הרופא – רופא טוב. אין ביהדות התפעלות מיוחדת מגבורה צבאית דווקא.

פרופ' ישעיהו ליבוביץ – "גבורה", בתוך: ארתור א' כהן ופול מנדס-פלור ואברהם שפירא (עורכים), לקסיקון התרבות היהודית בזמננו, מושגים, תנועות אמונות, תל אביב תשנ"ג

? שאלות למחשבה ולדין

- ? האם אתם מסכימים עם ליבוביץ?
- ? האם גבורת מלחמה היא פשוטה ומובנת מאליה?
- ? האם היא איננה כרוכה בהתגברות פנימית?

מהותו של נס חנוכה

אין להתפעל מגבורה צבאית ומכושר לחימה, לא בישראל ולא באומות העולם. תכונות אלו היו מצויות, והן מצויות גם היום, בטובים וברעים בצדיקים וברשעים, בטהורים ובטמאים, בלוחמים למען ערכים נשגבים ובלוחמים למען רשע וכסל... אשר לבחינה ה"דתית" של הגבורה... בכל המקורות של היהדות לא נמצא סימן של הערצה של הגבורה המלחמתית או של התלהבות לה, מעין ההערצה לתלמוד תורה ולשמירת המצוות. מעולם לא נקבעו ביהדות חגי זכרון והודיה לניצחונות ולכיבושים. גם החשמונאים – שאותם מרבים להזכיר היום – אינם נזכרים במקורות ובמסורת אלא בזכות מלחמתם למען הצלת התורה, ולא בזכות היותם לוחמים גיבורים... וחג החנוכה נקבע לזכר הצלת התורה ולא לזכר הנצחון הצבאי.

פרופסור ישעיהו ליבוביץ – (ריגה-ישראל 1903-1994) מדען, הוגה דעות ואיש רוח ישראלי. מתוך 'יהדות, עם יהודי ומדינת ישראל. שוקן, 1979

? שאלות למחשבה ולדין:

- ? מהי גבורת המכבים לפי פרופסור ליבוביץ?
- ? האם אתם מסכימים עם דעתו של ליבוביץ על תכונות הגיבורים הצבאיים?
- ? לאיזו גבורה מתייחס ליבוביץ בנוסף לגבורה הצבאית?
- ? מהם מניעיה?

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

? האם חג החנוכה מציין את נס פך השמן או את נס הישרדותה של היהדות?

הכוהנים לא התבססו על הנס כשהדליקו את מנורת המקדש. אדרבה, הם הדליקוה כחלק בלתי נפרד של עשייה ארצית, בכל האמצעים שעמדו לרשותם, וכחמשך ישיר של המאמץ המלחמתי. אף שידעו שהשמן שבידיהם מספיק ליום אחד בלבד, וניתן היה לחשוב שעליהם לוותר ולחכות שיימצא או יובא די שמן טהור, הם עשו מעשה במעט שבידיהם כמיטב יכולתם האנושית המצופה. הם ודאי לא ציפו לנס ולא הסתמכו עליו. הנס שאירע, יהא טיבו אשר יהא, הוא במידה רבה בעצם המעשה והיוזמה האנושית. בנכונות להתחיל בקטן, במעט שמן ובמעט אור, ולקוות שיימצאו עוד פתרונות בהמשך. בדיוק כפי שיצאו למלחמה כנגד כל הסיכויים, והאמינו שמה שבידיהם, עליהם לעשות. אנחנו יודעים שהמעט הזה הוכיח עצמו כנגד כל הסיכויים...

נראה לי שחז"ל לא ראו הבדל גדול בין שני ה"נסים". שניהם היו בעיניהם ביטוי של אותה אמונה עצמה, שעל האדם לעשות את מה שבידיו, אם מעט ואם הרבה. מבחינה זו, סיפור חנוכה דווקא בגרסתו היהודית הוא סיפור מופלא של אמונה באדם לא פחות מאשר אמונה באל. המשותף לשתייהן, אי הנכונות להיכנע לטבע ולמציאות. לחוקי הטבע, ההיסטוריים או הפיזיקליים. בניגוד לסיפור הטבעי של חג האורים, חנוכה הוא חג שמציג לצד כוח ושמחת הטבע את כוחו של הנס, כוחה של גבורת הרוח והרוחניות, את כוחה של היכולת לחרוג ולהתנוסס גבוה מעל לשגרת הטבע וכבלי המציאות האפרורית. לצאת כנגד הרבים (גם כנגד רוב הסיכויים) ולהדליק נר קטן. ונר קטן שמודלק באמונה ברוח עשוי להפוך לאור גדול.

אריאל אביב, מרצה למחשבת ישראל

מתוך כתבה לחנוכה מאת מרים הולצמן שפורסמה באתר החדשות "דבר העובדים בארץ ישראל"
ב-15.12.2017 בכתובת: <https://www.davar1.co.il/99632>

? שאלות למחשבה ולדיון:

- ? מהי הגבורה לפי אריאל אביב?
- ? האם עשייה במסגרת האמצעים הקיימים כנגד כל הסיכויים היא הגיונית?
- ? מה הם מניעיה?
- ? האם אתם יכולים לראות את הרלוונטיות של הגבורה שמתאר אריאל אביב לימינו?

אנשים "פשוטים" שהצליחו להוביל ולשנות

*תוכני הפעילות מיועדים לצורכי הדרכה והוראה בלבד, ואין לעשות בהם כל שימוש אחר מעבר לשימוש זה

1. ענבל ליברמן – רכזת הביטחון של קיבוץ ניר עם במהלך מתקפת הפתע על ישראל בשבעה באוקטובר 2023

ענבל בת ה-25 גילתה תושייה רבה כאשר כינסה את כיתת הכוננות של קיבוץ ניר עם עם המטחים הראשונים. היא שמעה רעשים חריגים ליד הקיבוץ וחשה שלא מדובר בירי "רגיל". ענבל הציבה חברי קיבוץ חמושים על גדר הקיבוץ והכינה מארבים למחבלים. החלטה אמיצה זו מנעה עשרות נפגעים בנפש. במשך שלוש שעות ניהלו ליברמן וכיתת הכוננות קרב יריות מול המחבלים שניסו להיכנס לקיבוץ, עד להגעת כוחות צה"ל. בזכות תושייתה הרבה של ענבל ועמידת כיתת הכוננות מול המחבלים, ניצלו כל החברים ששהו בקיבוץ. ראיון עם ענבל ליברמן בערוץ 13:

<https://13tv.co.il/item/news/politics/security/d4tfm-903773097/>

2. רמי דוידאן – הציל מאות אנשים תחת אש בשבעה באוקטובר 2023

בשעת בוקר מוקדמת, בשבת של שבעה באוקטובר 2023, קיבל רמי, חקלאי ממושב פטיש בצפון הנגב, שיחת טלפון שבה ביקש ממנו חבר לעזור בחילוץ בנו שנמצא במסיבת טבע ליד קיבוץ רעים בדרום. כשהגיע רמי למקום גילה שמחבלי חמאס פתחו במתקפה רצחנית נגד כל משתתפי המסיבה, אלפי בני אדם. באותו רגע פתח רמי במירוץ סביב השעון לחילוץ אנשים תחת אש, ולסיוע ראשוני לניצולים. רמי דוידאן הציל באותו יום מאות אנשים. צפו בסיפורו:

https://www.youtube.com/watch?v=Z-XEzonlcA8&ab_channel=%D7%A8%D7%92%D7%A2%D7%A9%D7%9C%D7%97%D7%9B%D7%9E%D7%94

3. סוורן סוזוקי מקנדה – הנואמת בת ה-12 למען איכות הסביבה

כשהייתה סוורן בת תשע היא ייסדה את "הארגון הסביבתי של הילדים" (ECO) – קבוצת ילדים שמטרתה ללמד ילדים אחרים נושאים סביבתיים. ב-1992, כשהייתה בת 12, היא וחבריה גייסו כסף כדי להגיע לפסגת כדור הארץ הראשונה בריו דה ז'נרו. הם הצליחו במשימתם, וסוורן סוזוקי טסה 8,000 ק"מ לברזיל יחד עם שלושה מחברי ארגונה כדי לנאום בוועידת האו"ם השנתית בענייני הסביבה. נאומה של סוורן באו"ם היה מלא תוכחה כלפי המבוגרים, המחנכים את ילדיהם לסובלנות כלפי האחר, אך בעצמם פועלים בגזענות ובגסות לאחרים, מבוגרים המטיפים

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

לסדר וניקיון בחלל הביתי, אך מזהמים בחלל הציבורי, מבוגרים שהורסים יותר ממה שהם יודעים לתקן, שפיהם ולבם אינם שווים.

הנאום באו"ם של סוורן סוזוקי מתורגם לעברית:

<https://www.youtube.com/watch?v=Erpo2nAcifs>

דבריה מובאים כאן:

http://greenwin.kkl.org.il/files/guides/open_classrooms/savarin.pdf

4. **איזה ילד קסום** – יתום בן ארבע שרוצה לגרום לאנשים לחייך. ג'ידן הייז, התייתם מאביו בגיל ארבע, ובגיל שש התייתם מאימו. הוא ראה שיש אנשים עצובים ולכן החליט לגרום לאנשים להיות שמחים יותר ולחייך. הוא שם לעצמו יעד לגרום באופן אישי ל-33,000 אנשים לחייך.

<https://youtu.be/DKNBPEWJD24>

5. **נועם גרשוני: "לא מבזבז חיים שקיבלתי במתנה"** – המערכה השנייה בחייו של גיבור ישראלי: טייס חיל האוויר נועם גרשוני (29), שנפצע קשה במלחמת לבנון השנייה, זכה במדליית זהב במשחקים הפראלימפיים האחרונים בלונדון:

<https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4278705,00.html>

6. **רס"ן רועי קליין** שהגן בגופו על החיילים כשקפץ על רימון שנזרק לעבר הכוח וחצץ בינו לבינם:

https://www.youtube.com/watch?v=dF_yGoQdQEk

7. **עדי לוסטג**, בת ה-20, שהצליחה לכופף פוליטיקאים ויזמי נדל"ן שתכננו להקים כפר נופש בחוף פלמחים: <https://www.youtube.com/watch?v=ZewjaNpDiBQ>

8. **ויקי כנפו** – פעילה חברתית ישראלית, מנהיגת מאבק האימהות במשפחות החד-הוריות בשנת 2003 ופועלת למען מגזרים חלשים בחברה:

<https://www.youtube.com/watch?v=eugkB0FdZck>

9. **וולף גלפרין** – המציל של ילדי קובנה: בחודש יולי 1944, בהיותו בן 17, הצטרף ל-131 ילדי גטו קובנה שהופרדו מהוריהם במטרה להישלח להשמדה. הוא גיבש את הילדים לקבוצה מאוחדת ולימד אותם ארגון וסדר, שסייעו להישרדותם. עם ירידתם מהרכבת באושוויץ, צעדו הילדים בשלשות בהנהגת וולף מול הנאצים, וכך נמנעה שליחתם לתאי הגזים. כששהה עימם באושוויץ, הטמיע וולף בקרב קבוצת הילדים ערכים של שוויון, אחווה, סולידריות וערבות הדדית שסייעו להישרדותם:

https://www.mako.co.il/news-israel/local-q2_2018/Article-

[f2d09dcc51ab261004.htm?Partner=searchResults](https://www.kkl.org.il/education/f2d09dcc51ab261004.htm?Partner=searchResults)

10. סיפורה של יעל ברזילי מכנפים של קרמבו:

https://www.youtube.com/watch?v=BOpdAXc_vuU

11. סיפורם של עודד וייס ואברהם חיון שהקימו את סח"י – סיירת חסד ייחודית – שמתוך

מטרה להוביל קו של חברה המושתתת על נתינה כבסיס חברתי, הקימה תוכנית אשר

מעצימה בני נוער בעזרת נתינה ועזרה לזולת: <http://www.sahi-israel.org/#start>

סרטון מופיע בדף הראשי או ישירות ביוטיוב:

<https://www.youtube.com/watch?v=3EM4D1uHolM>

או: <https://www.youtube.com/watch?v=A061XBUsjE>

12. סיפורה של ד"ר רות כרובית הללי שהקימה את "פרויקט כרובית" שמעניק ארוחות

חמות לנזקקים: <https://www.youtube.com/watch?v=cxzBujm3XU4>

לסיפורים מרתקים נוספים על דמויות יוצאות דופן בהיסטוריה הישראלית והעולמית, גיבורים
שפעלו עבור האחר – היכנסו לסדרת הפודקאסטים באתר דרך שירה בנקי:

<https://tinyurl.com/y37moaoe>